בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 35524-11-23 סופיר נ' [redacted]

מספר בקשה: 16

לפני כבוד השופטת מיכל עמית - אניסמן

המבקש [redacted]
ע"י ב"כ עו"ד **יואב הריס**

נגד

המשיב [redacted]
ע"י ב"כ עו"ד **עופר רחמני, אהוד ירצון ואפרים אליגולא**

החלטה

לפניי בקשת הנתבע מר [redacted] (להלן: "**המבקש**") לסילוק על הסף מחמת התיישנות של התביעה שהוגשה כנגדו על ידי התובע מר [redacted] (להלן: "**המשיב**"), וזאת בגין חוב נטען על סך **5,497,767 ש"ח**.

רקע רלוונטי

1. תחילתה של הפרשה מושא התובענה בשנת 2009 עת הציע המבקש למשיב הצעה עסקית, במסגרתה ישקיע המשיב סך **2,600,000 אירו** בחברה העוסקת בסחר בתעודות פליטת פחמן ויהא זכאי לרווחים (להלן: "**הכספים**" או "**ההשקעה**"). יוער בנקודה זו כי אין מחלוקת בין הצדדים בדבר הכספים שהועברו מידי המשיב למבקש, אלא שהצדדים חלוקים בשאלה האם הכספים הועברו על ידי המשיב למבקש בנאמנות או שמא מדובר בהשקעה גרידא על הסיכויים והסיכונים הכרוכים בה. עוד אין מחלוקת בין הצדדים כי חלק מן הכספים הושבו מהמבקש אל המשיב, ואולם מחלוקת נותרה באשר ליתרת הכספים, ולשאלת זכאותו של המשיב להחזר יתרה זו. סכום התביעה מבטא את יתרת הכספים אשר לשיטת המשיב נותרו בידי המבקש, ואשר לטענתו הוא זכאי להם, בסך **1,102,000 אירו**.

תמצית הטענות בכתב התביעה

2. המשיב מציין בכתב תביעתו כי הוא תושב ואזרח ישראל שעלה לארץ מצרפת וכי במרבית השנים הרלוונטיות לתביעה התגורר בצרפת. המבקש, כך נטען בכתב התביעה, עלה לישראל מצרפת ומתגורר בה מחודש אוגוסט 2009.
3. המשיב טוען כי בחודש **אוקטובר 2009** פנה אליו המבקש, והציע לו להשקיע בחברת "FINOTEC" (להלן: "**החברה**") אותה לפי הטענה, רכש בסך **20,000,000 אירו**. לפי הצעתו של המבקש, יעמיד המשיב סך **2,600,000 אירו** ויהא זכאי ל-13% ממניות החברה, וכן יהא זכאי לרווחים על בסיס שבועי. כן התחייב המבקש, לפי הטענה, כי בכל מקרה סכום הקרן מובטח

[redacted]

בכספים בבנקים כך שכספי המשיב בטוחים ומוגנים וכי יוכל לקבל את כספו בכל עת בחזרה, ואין לו כל סיכון כלכלי. המשיב טוען בכתב התביעה כי ראה במבקש כנאמן שלו ועבורו, ולאור מצגיו העביר לו את הסכום שנתבקש, קרי 2,600,000 אירו.

4. בסוף חודש **פברואר 2010**, חמישה חודשים לאחר ההשקעה, נטען כי לאור אי תשלום הרווחים השבועיים להם התחייב המבקש, דרש המשיב מהמבקש את הרווחים המובטחים שטרם שולמו וכן את השבת ההשקעה והוצאות שונות שהיו לו בגיוס הכספים. במהלך חודש פברואר 2010 ועד מחצית אפריל 2010, נטען כי המבקש העביר ששה תשלומים בסך **81,000 אירו**, לפי הטענה על חשבון הרווחים המובטחים.

5. בסוף חודש **מרץ 2010** – **תחילת חודש אפריל 2010** (התאריך המדויק לא ננקב בכתב התביעה) נטען כי המשיב והמבקש שהו באילת, ובמסגרת פגישה שקיימו, המבקש התחייב להשיב למשיב את מלוא הסכום שהמשיב העביר לו ושמצוי בידו, בסכום קרן של 2,600,000 אירו, בתוך עשרה ימים בתל אביב (להלן: "**הפגישה**"). בנוסף, לפי הטענה, התחייב המבקש כי המשיב יישאר בעל מניות בחברה גם לאחר השבת ההשקעה, בשיעור של 13% ממניות החברה וכי יפיק רווחים.

6. נטען כי בין החודשים אפריל 2010–ספטמבר 2010 השיב המבקש למשיב במועדים ובסכומים שונים סך של **1,498,000 אירו**, באופן שיתרת הכספים שנותרו בידי המבקש עומדת על הסך של **1,102,000 אירו**, מבלי לחשב את הרווחים אותם הבטיח המבקש למשיב.

7. עוד נטען כי למשיב התברר בדיעבד כי המבקש כלל לא רכש את החברה, וכי השקעתו של המבקש בחברה עמדה על סך **1,600,000 אירו בלבד** וזאת תמורת 7% מהחברה בלבד. עוד התברר לו כי בעלי החברה רכשו את אחזקות המבקש בחברה "החוצה" במסגרת "a buy-out" – בסך **1,400,000 אירו** ששולמו למבקש. לאור כך, נטען כי המבקש שבידיו כנאמן הופקדו הכספים, הונה את המשיב, כך שלא עמד באף הבטחה מהבטחותיו, ונטל לכיסו במישרין סכום של כ-**1,102,000 אירו**.

8. הפרשה הסתבכה עת נחטף אחיו של המבקש על ידי המשיב. כנגד המשיב התנהל הליך פלילי בצרפת במסגרתו הואשם בחטיפת אחי המבקש. המשיב טוען בכתב תביעתו כי במסגרת הליך פלילי זה שהתנהל כנגדו נאסר עליו לצאת מצרפת וכן לפנות אל המבקש בכל דרך שהיא, וזאת עד לחודש אוקטובר 2022, ומשכך לא נקט בהליכים כנגד המבקש עד למועד הגשת תובענה זו. לפי הטענה, יצירת קשר או פנייה אל המבקש משמעותה הפרת החוק הפלילי הצרפתי וסיכון המשיב בהליכים פליליים נוספים.

9. המשיב טוען כי מסר את הכספים למבקש בנאמנות, אשר ניתן להוכיחה במשתמע, כפועל יוצא מהסכם בעל פה, מהתנהגות הצדדים ומפעולותיהם, וכי לא נדרש הסכם בכתב לצורך הוכחת קיומה של נאמנות. עוד נטען כי ממילא בעת רכישת מניות בנאמנות, המניות נרשמות על שם הנאמן ולא על שם הנהנה. המשיב מוסיף וטוען כי המבקש הודה בדבר קיומה של יתרת הכספים המצויים בידיו אשר לא הוחזרו לו; כי ישנן הודאות רבות של המבקש בעל פה ובכתב בתיק

[redacted]

השופט החוקר בצרפת בדבר הכספים שעליו להשיב למשיב; וכי דבריו אלו עולים כדי הודאת בעל דין. עוד נטען כי מכתבים ופניות שנשלחו אל המבקש בדרישה להשיב את יתרת ההשקעה נענו בהכחשה גורפת ללא מענה ענייני ומשכך הוגשה התובענה.

<u>תמצית הטענות בכתב ההגנה</u>

10. כרקע לנטען בכתב ההגנה טוען המבקש כי בעוד שהוא אדם נורמטיבי, הרי שהמשיב הוא עבריין מורשע בצרפת, אשר בשנת 1999 הורשע ברצח ונגזרו עליו 10 שנות מאסר, ושוחרר לאחר ריצוי קרוב ל-4 שנים, בשנת 2002. לאחר שחרורו מהכלא, כך נטען, החל המשיב לסחוט את המבקש באיומים, וזאת על מנת להוציא ממנו כספים שלא כדין ובכלל זה בחודש ספטמבר 2010 חטף המשיב את אחי המבקש באמצעות כנופיה שפעלה עבורו, וזאת על מנת לסחוט ממנו כספים. רשויות אכיפת החוק בצרפת הצליחו לאתר מיקומו של אחי המבקש החטוף והמשיב נעצר והורשע על פי פסק דין מחודש דצמבר 2018 בצרפת יחד עם אחרים בחטיפת ובכליאת אחי המבקש ונגזרו עליו 10 שנות מאסר, שש מהן לריצוי על תנאי.
11. בכתב ההגנה מעלה המבקש טענות מקדמיות, ובין היתר טענה כי יש לסלק על התביעה על הסף בשל התיישנותה; טענה כי יש לסלק את התביעה על הסף בשל שימוש לרעה בזכות, השתק ומניעות, העדר עילה ויריבות. הטענה לסילוק התביעה על הסף מחמת התיישנות היא זו שתידון במסגרת החלטה זו, כמפורט להלן.
12. לגופם של דברים, נטען כי בשנת 2009 עסק המבקש בתיווך כ"ברוקר" בסחר בתעודות פליטת פחמן. המבקש פעל באמצעות שתי חברות אמריקניות וכן באמצעות חברה רומנית וחברה פנמית (להלן: "**קבוצת החברות**"). החל מחודש יוני 2009 החלו קבוצת החברות לספק שירותי ברוקרינג לשתי חברות מהונג קונג. האחת, DENCO LIMITED שמנהלה הינו מר סטפן קשקש (להלן: "**סטפן**"), גיסו של מר דן בלחסן (להלן: "**בלחסן**") שהינו שותפו של המשיב ואשר למבקש היכרות עמו מהקהילה העסקית היהודית בשוויץ, והשנייה בשם CHARMWIDE INTERNATIONAL LIMITED (להלן ביחד: "**החברות בהונג קונג**").
13. בחודש **ספטמבר 2009**, המבקש ציין בפני בלחסן כי בכוונתו לרכוש חברה פיננסית בלונדון לצורך ביצוע פעולות תיווך ועסקאות בתחום הסחר באנרגיות חשמל וגז, וזאת באמצעות חברה קיימת לצורך השתלבותה בשוק. נטען כי בלחסן הסכים להשקיע **2,600,000 אירו** תמורת 13% מהרווחים, והמשיב, שותפו, הסכים אף הוא לביצועה של השקעה זו.
14. נטען כי במהלך נסיעה של המבקש לניו יורק, ארצות-הברית, אליה הצטרף בלחסן, פגש המבקש את המשיב והסביר לו את תכניתו, וציין כי ככל שלא תצא אל הפועל ניתן יהיה למכור את מניות החברה. המבקש טוען כי מעולם לא ציין כי ההשקעה בטוחה, מה גם שטיבה של השקעה שהיא בעלת סיכוי וסיכון. בדיעבד התברר כי בעוד שהמבקש סבר כי הוא מבצע מהלך עסקי של

[redacted]

השקעה ביחד עם בלחסן ושותפו (המשיב), המשיב סבר כי נוכח תחום האנרגיה בו פועל המבקש, הרי שיש לו כספים, רכוש וממון רב, אשר המשיב רואה בהם "טרף" אפשרי.

15. ההשקעה בוצעה בין החברות בהונג קונג לקבוצת החברות. מהכספים שהתקבלו השקיעה קבוצת החברות סך **1,600,000 אירו** בחברה וזאת תמורת 9 מיליון מניות החברה. נטען כי אחת החברות מקבוצת החברות הפקידה סך של מיליון אירו בחברה בשם "TOTAL GLOBAL STEEL LTD" (להלן: "**TGS**") אשר פעלה בתחום הסחר בקומודיטי ומחוברת לרשת הסחר באנרגית חשמל וגז, ואשר באמצעותה ביצעה קבוצת החברות מספר עסקאות בודדות. TGS נקלעה להליכי חדלות פירעון, ובחודש אוגוסט 2012 מונה לה מפרק וזאת לאור העלמת כספי החברה על ידי אחד הדירקטורים וכן מכירת תעודות פליטת פחמן משומשות לדויטשה בנק הגרמני ואשר חויבה לפצות את הבנק בסכום של **4,200,000 אירו**.

16. המהלך העסקי-כלכלי לא התקדם בקצב מהיר נוכח קשיים ביורוקרטיים כאלה ואחרים בהם נתקלה החברה ובמצב דברים זה בחודש **פברואר 2010**, הגיע בלחסן למשרדי המבקש בתל אביב ודרש מהמבקש, תחת איומים, ריבית של **81,000 אירו**. המבקש הבהיר כי מדובר בהשקעה ולא בהלוואה, וכי מדובר בעסקת השקעה לחלוקת רווחים מתוך הרווחים שיתקבלו, כך שכל עוד אין הכנסות ורווחים, אין בנמצא כספים לחלוקה או להעברה.

17. בחודשים **פברואר – אפריל 2010**, לאור הסחיטה והאיומים כלפיו, העביר המבקש למשיב חמישה תשלומים על סך **81,000 אירו** כל אחד. בנוסף, העביר לאחת מהחברות בהונג קונג "תעודות ירוקות" שוות ערך ל-**60,000 אירו**. נטען כי ככל הנראה הועברו כספים נוספים, וכי המבקש נדרש להעביר את רישום ביתו על שם המשיב.

18. לפי הטענה, בתחילת חודש **אפריל 2010**, התייצב בלחסן יחד עם אבי המשיב, [redacted], במשרדו של המבקש בתל אביב לפגישת היכרות. בפגישות נוספות שנערכו, לפי הטענה, איים אבי המשיב על המבקש והבהיר כי הכספים שהושקעו שייכים לו ולשותפיו, וכי בלחסן הוא שכיר שלו.

19. המבקש טוען בכתב ההגנה כי משהודיע על כוונתו לנסוע ללונדון בחודש אפריל 2010, אבי המשיב "הוצמד" אליו לנסיעתו, והיה נתון לאיומים בלתי פוסקים מצדו. במהלך הנסיעה אסף המבקש כספים ממכרים וחברים והעבירם לאבי המשיב במזומן סכום של **20,000 אירו**, וכן **45,000 פאונד** ששווים **כ-60,000 אירו**. ביום **28.4.2010** הצליח המבקש למלט את עצמו ואת משפחתו תחת שירותי חברת אבטחה. לאחר מכירת מניות החברה, טוען המבקש, העביר למשיב בסך הכל **1,950,000 אירו** – וזאת כתוצאה מסחיטתו באיומים. ואולם, גם בתקופה שבין החודשים מאי–יולי 2010 קיבל איומים מהמשיב והיה נתון למסכת סחיטה של המשיב או מי מטעמו.

20. בתאריך **28.09.2010** נחטף אחיו של המבקש על ידי כנופיה אשר, לפי הטענה, הופעלה מטעם המשיב. בשיחה שנערכה על ידי החוטפים לאשתו של החטוף נאמר כי החטוף ישוחרר, עת ישיב

[redacted]

המבקש את חובו למשיב. כתב ההגנה מתאר בהרחבה את השתלשלות האירועים שהתרחשה באותה עת, ולענייננו יצוין כי נטען שנוכח מסכת האיומים והסחיטה שהפעיל כלפיו המשיב, העביר המבקש למשיב סכום כולל של **2,263,000 אירו**.

21. נטען כי בתאריך **14.12.2010** נעצר המשיב ונמצאו ראיות הקושרות אותו לחטיפה. בתאריך **7.12.2018** הורשע כאמור המשיב בחטיפת אחי המבקש. כמו כן, נפסק כי על המשיב לשלם סכום של 40,000 אירו סה"כ לאחי המבקש, ו-20,000 אירו למבקש אשר לא שולמו עד היום.

<u>תמצית ההשתלשלות הדיונית</u>

22. ביום **22.1.25** הגיש המבקש על פי מצוות התקנות רשימת בקשות ובה נכללו בין היתר בקשה לסילוק על הסף מחמת התיישנות, ובקשה לסילוק על הסף מחמת השתק ומניעות. ביום **3.2.25** הגיש המשיב תשובתו לרשימת הבקשות מטעם המבקש.
23. ביום **11.2.25** התקיים דיון קדם משפט ראשון ארוך ומקיף לפניי, לרבות בבקשות שנכללו ברשימת הבקשות מטעם המבקש. במסגרת דיון זה אף העיד המשיב לאחר שהוזהר כחוק, וסיפק את גרסתו להשתלשלות האירועים מושא התובענה. גרסתו זו תידון להלן.
24. בסיום הדיון ולאחר שמיעת עדות המשיב, הודיע המבקש כי הוא עומד על בקשתו לסילוק התביעה על הסף מחמת התיישנותה. נוכח העובדה כי היקף הבקשה כפי שנכללה ברשימת הבקשות הוא מצומצם, הותר למבקש להגיש בקשה מפורטת על פי התקנות.
25. ביום **8.5.25** הוגשו בקשות המבקש לסילוק התובענה על הסף הן מחמת התיישנותה והן מחמת השתק ומניעות. הבקשה לסילוק על הסף מחמת התיישנות היא הבקשה שלפניי.
26. תשובת המשיב הוגשה ביום **31.7.25**, והועברה לתגובת המבקש אשר הוגשה ביום **30.9.25**.

<u>תמצית הטענות בבקשה לסילוק על הסף מחמת התיישנות</u>

27. בבסיס הבקשה עומדת הטענה שלפיה עילת התביעה היא זו העולה מפס' 7 לכתב התביעה ולפיה התחייבותו של המבקש כלפי המשיב קמה במהלך פגישתם באילת להשיב את כלל הכספים בתוך עשרה ימים, ובפס' 9 לכתב התביעה נטען כי אכן בוצעו מספר תשלומים חלקיים אשר האחרון שבהם הועבר בתאריך **29.9.2010**, ומשכך, נטען על ידי המשיב, כי הוא זכאי לתבוע מהמבקש את יתרת הכספים.
28. משכך, נטען כי תביעה "ליתרת הכספים" שמועד תשלומה הוא 10 ימים מתחילת אפריל 2010 התיישנה ביום **15.4.17** ולמצער ביום **29.9.17** לאחר מועד "התשלום החלקי" האחרון. גם בדיון קדם המשפט מיום **11.2.25** תיאר המשיב כי כבר בחודש **מאי 2010** הבין כי לא יקבל את הכספים חזרה, ומשכך הרי שלשיטתו עילת התביעה קמה בחודש זה והתיישנה בחודש מאי 2017. עוד טוען המבקש כי אף אם הכספים הועברו בנאמנות כטענת המשיב הרי שלפי טענתו של המשיב עצמו היה עליו להשיב לו את הכספים "בתוך 10 ימים באפריל 2010" ומשכך, החל מרוץ ההתיישנות ממועד זה.

[redacted]

29. המבקש מוסיף וטוען כי מעולם לא הודה בנאמנות הנטענת וכי שב והדגיש בפני המשיב כי מדובר בהשקעה שלא הבשילה בחלקה האחד, ולא צלחה בחלקה האחר. יתרה מזאת, המשיב עצמו לאורך ההליך הפלילי בצרפת הכחיש כל קיומה של אינטראקציה עם המבקש, וציין בחקירתו מיום **14.12.2010** כי אינו מכיר את המבקש וכי "אין לי שום עסקים עם האדם הזה" (נספח 7 לבקשה), ועל כן ברי כי לא ראה בו כנאמן.

30. עוד נטען כי האיסורים והצווים שהוטלו על המשיב בהליך הפלילי בצרפת לא מנעו ממנו את האפשרות לנקוט בהליך משפטי כנגד המבקש. לעניין זה צורף מה שהמבקש מכנה כחוות דעת משפטית מטעם עו"ד ג'ולי בנרובי לעניין הוראות הדין הצרפתי (עמ' 14 לנספחי הבקשה). יצוין כבר עתה כי אין מדובר בחוות דעת משפטית לעניין הדין הזר הערוכה על פי דיני הראיות, אלא לכאורה ערוכה כתצהיר (אף המבקש מכנה זאת legal affidavit, בפס' 23 לבקשה) שנעשה ונחתם בצרפת (עמ' 24 לנספחי הבקשה). על יסוד תצהירה של עו"ד בנרובי שצורף לבקשה, המבקש טוען כי ניתן ללמוד על יכולתו של המשיב לנקוט בהליכים כנגדו. נטען כי החוק הצרפתי עוסק בשמירת ראיות, אי הפעלת לחץ על עדים או קורבן, ואי שיבוש הליכי חקירה אל מול חשודים נוספים, ואין בכך כדי לעצור את מרוץ ההתיישנות להגשת תביעה כספית אזרחית, וכך גם האיסור שהוטל על המשיב בגזר דינו מיום **7.12.2018** הוא למעשה איסור על יצירת קשר עם הצדדים האזרחיים, ומשכך אין בו כדי למנוע מהמשיב ולו באופן זמני מלהגיש תביעה אזרחית לאכיפת זכויותיו האישיות.

31. לעניין זה הוסיף המבקש וטען כי ביום **29.5.22**, במכתב התראה טרם נקיטת הליכים, **בתוך התקופה בה נאסר על המשיב ליצור קשר עם המבקש ואחיו**, פנה המשיב במכתב דרישה שכותרתו "התראה לפני נקיטת הליכים", בו הוסיף ודרש את דרישותיו הסחטניות תוך שהקציב 21 ימים טרם נקיטת הליכים משפטיים (נספח 5 לבקשה), וביום **21.9.22** פנה המשיב אל המבקש באמצעות בא כוחו במכתב והציג בפניו "טיוטת כתב תביעה" והזמנה להיפגש (נספח 6 לבקשה. "טיוטת כתב התביעה" לא צורפה כנספח לבקשה). הדבר מלמד לפי הטענה כי כאשר המשיב מיוצג כדבעי וכהלכה, האיסור ליצור קשר עם המבקש אינו בגדר איסור לנקוט בהליכים. נוכח כך, הוא נתפס על הודאתו במעשיו ומושתק מלטעון כל טענה אחרת.

32. מוסיף וטוען המבקש כי גם האיסור שהוטל על המשיב ביום **7.2.24** במסגרת תיק ה"ט 63730-01-24 האוסר עליו ליצור קשר עם המבקש ובני משפחתו ולהתקרב אליו למרחק של פחות מ-300 מטר, לא מנע את המצאת כתב התביעה שהומצא למבקש זמן לא רב לאחר מכן ביום 28.3.24, בכתובתו, ועל כן ודאי שאין באלו לעצור את מרוץ ההתיישנות ויש לדחות את התובענה על הסף מחמת התיישנותה.

33. על כן נטען כי יש לדחות את התביעה על הסף מחמת התיישנותה וזאת לפי סעיפים 5(1) ו-6 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958 (להלן: "**חוק ההתיישנות**").

[redacted]

<u>תמצית הטענות בתשובה לבקשה לסילוק על הסף מחמת התיישנות</u>

34. המשיב טוען כי לבחינת השאלה בדבר קיומם של יחסי נאמנות יש לקיים בירור עובדתי אשר ניתן לעשותו יחד עם בירור התובענה לגופה ועל כן יש לדחות את בירור טענת ההתיישנות לשלב בירור התביעה. לטענתו, על פי סעיף 9 לחוק ההתיישנות **הודאת המבקש בקיום זכות** המשיב מאפסת את מרוץ ההתיישנות, ותקופת ההתיישנות תתחיל מיום ההודאה. על מנת להיכנס לגדרי סעיף זה, תוכן ההודאה צריך שיצביע על הכרה מפורשת ומלאה בקיומה של זכות משפטית או, לכל הפחות, הודאה בעובדות שממנה עולה בבירור כי המבקש מודה בקיומה של הזכות. לפי הטענה, המבקש הודה לאורך השנים בקיומו של החוב. כך גם בדיון קדם המשפט לפני בית משפט זה, ואף טען שהחזיר את מרבית החוב. על כן, משהודה בקיומו של החוב אין כל מקום לקבל את טענת ההתיישנות ועל המבקש להוכיח כי השיב את הכספים.

35. נטען כי מכתב ההגנה עולה מסכת של תרמית והונאה שבוצעה כלפי המשיב שהיא בבחינת הודאת בעל דין, לאור הסתמכותו כי המבקש ירכוש עבורו מניות, ידווח לו על הרווחים וההנאה מהם ויפיק מהם רווחים, ואילו בפועל רשם המבקש את המניות על שמו תוך גריפת הרווחים לכיסו והסתרתם מהמשיב.

36. עוד נטען כי המבקש עצמו הודה בדיון שנערך למתן צו הגנה **כי חל איסור פלילי על המשיב ליצור כל קשר עם המבקש** וכך עולה גם מחוות דעת המומחה שצורפה לבקשה. איסורו של המשיב ליצור קשר עם המבקש בכל צורה שהיא, בשל מאסר מותנה, הוא שמנע את היכולת לממש את זכויותיו שכן לו הייתה מתבצעת פנייה שכזו משמעותה הייתה הפרת החוק הפלילי בצרפת וסיכונו של המשיב בהליכים פליליים נוספים או בהפעלת התנאי כנגדו, כהצהרת בא כוחו של המשיב בצרפת עו"ד ז'אן ז'יל הלימי שצורפה לתשובה. נטען כי האיסור על המשיב עמד בתוקפו עד לחודש אוקטובר 2022.

37. באשר **לנאמנות**, טוען המשיב כי המבקש בכתב הגנתו מודה בעיקרי העובדות ויש בכך לחדש את תקופת ההתיישנות. המבקש מודה כי קיבל כספים מהמשיב; כי ביצע השקעות שונות באמצעות כספים אלו; כי המניות וטובות ההנאה היו בגין כספי ההשקעה וכי אלו נרשמו בשמו או בבעלותו של המבקש, אשר מאפיינים אלו הם מאפייני נאמן; כי התחייב להשיב את הכספים; כי נדרש להעביר את המניות על שם המשיב אך המבקש סירב; וכי רכש בכספים אלו נכסים. מכל אלו עולה כי המבקש שימש נאמן עבור המשיב בהחזקת הכספים, המניות וההשקעות, וכי התחייב להשיב את הכספים אך השיב את חלקם, וכי המבקש מסתיר מהמשיב את המסמכים הרלוונטיים לעסקת המניות שבוצעה.

38. נטען כי התיישנות ביחסי נאמן-נהנה חלה מן המועד בו מכחיש הנאמן את עצם קיומה של הנאמנות, וכי הכחשה זו, בעניינו, קמה לאחרונה, כפי שנטען בכתב ההגנה כי השיב את כלל הכספים, ובסתירה לכך העיד בדיון קדם המשפט בבית משפט זה כי קיימת יתרת חוב בסך **300,000 אירו**. ממילא, שעה שטענות המבקש מעלות מסכת תרמית והונאה, ושעה שהמשיב לא

[redacted]

יכול היה ליצור קשר עם המבקש לאור הגבלות הדין הזר, הרי שתקופת ההתיישנות תחל להימנות מהמועד שבו כפר הנאמן בחובותיו כנאמן או הפר את חובותיו, שכן הטעמים העומדים בבסיס ההתיישנות אינם רלוונטיים לתובענות שעילתן תרמית.

39. עוד נטען כי המצבים המעכבים את מועד ההתיישנות לפי סעיף 8 לחוק ההתיישנות, חלים על עילות הנובעות מהתנהגותו של הנאמן, אך יש להביא לידיעתו של הנהנה את עובדת הכפירה או ההפרה האמורה, ומאחר שהמבקש לא כפר בקיום החוב והחזיר את רוב הכספים הרי שיש לראות בכך קיומה של נאמנות, אשר עד למועד פניית ב"כ המשיב אל המבקש בשנת 2022, לא הכחיש המבקש כי הכספים בידיו בנאמנות וממילא מועד ההתיישנות הינו ממועד ההכחשה הראשונה בשנת 2022.

40. עוד נטען כי גם לפי סעיף 14 לחוק ההתיישנות היותו של המשיב במאסר בחו"ל גורמת לקושי ממשי לנהל הליך משפטי ומכוח סעיף זה מתאפשרת השעיית מרוץ ההתיישנות. קל וחומר במקרה דנן שלא ניתן היה לנהל הליך ראייתי מורכב הכולל חקירות נגדיות באשר ליצירת החוב כאשר המשיב מצוי במאסר או תחת מגבלות הדין הצרפתי. עוד לטענת המשיב, גם סעיף 7 לחוק ההתיישנות יפה לענייננו שכן המבקש כנאמן של המשיב, הטעה, הונה ושיקר למשיב תוך שימוש לרעה בכספי הנאמנות, ומשכך יש לאיין את טענת ההתיישנות מטעמו שנטענת בחוסר תום לב על מנת לחמוק מתשלום חובו כלפיו.

<u>תמצית התגובה לתשובה בבקשה לסילוק על הסף מחמת התיישנות</u>

41. נטען כי הבקשה לסילוק על הסף נסמכת על הנטען בכתב התביעה ועל כן בירור טענת ההתיישנות אינו מצריך בירור עובדתי נוסף ויש לדון בבקשת ההתיישנות במסגרת בקשה זו בשלב המקדמי של ההליך. נטען כי אף אם קיים צורך בבירור סוגיה משפטית מורכבת אין בו כדי לשנות את המועד לבירור טענת ההתיישנות במסגרת בקשת הסילוק בפתח ההליך. ממילא, אין בנמצא שאלה משפטית מורכבת ומעשיו של המשיב לא מקנים לו השהייה בתקופת ההתיישנות, ולטענות המשיב אין אחיזה בלשון החוק ובתכליותיו.

42. עוד לטענת המבקש, אין אחיזה וסימוכין בחוק ובדין כי הרשעת המשיב וריצוי עונש מאסר יש בהם כדי להשהות את תקופת ההתיישנות בתביעה כנגד הקורבן. נטען כי גם על פי עדותו של המשיב בפני בית משפט זה, נראה כי החל מחודש **מאי 2010** הבין כי לא יקבל את הכספים אותם השקיע, ועל כן על אף שהמשיב שיפר את גרסתו בכתב התביעה, גם אם נקבל את עדותו כמות שהיא, הרי שמרוץ ההתיישנות החל בחודש מאי 2010, והתביעה התיישנה בין אם הכספים הועברו בנאמנות ובין אם ניתנו בכל דרך אחרת.

43. עוד לטענת המבקש, אי צירוף חוות דעת מומחה נגדית מטעם המשיב בדבר האיסור ליצור קשר עם עמו מחזקת את טענתו, כי היה בידי המשיב להגיש את תביעתו החל מחודש מאי 2010. בוודאי שאין בהגשת כתב תביעה משום יצירת קשר בין עבריין לקורבן, ואין להחיל פרשנות

[redacted]

לפיה התקופה בה ישב במאסר או בתקופת המבחן שלאחריה משהה את מרוץ ההתיישנות באופן שיאפשר לחזור ולהטריד את הקורבן אודות אירועים שהתרחשו לפני 14 שנים.

44. עוד נטען כי בפסיקה עלה ספק האם מאסר בחו"ל עולה כדי קושי ממשי כמשמעותו בסעיף 14 לחוק ההתיישנות. על כן, מקום בו מעשיו של המשיב כלפי אחי המבקש הם שגרמו למאסרו הרי שהוא מנוע מלטעון לתחולת הסעיף בתביעה כנגד קורבנו, ומהאמור בכתב התביעה עולה כי היה ביכולתו להגיש את התביעה. ממילא, תקופת המאסר בפועל לא עלתה על שנה שכן הייתה מחודש דצמבר 2018 ועד לחודש אפריל או אוקטובר 2019, ועל כן עצירת מועד ההתיישנות לתקופת המאסר אין בה כדי להועיל שכן התביעה הוגשה כ-13.5 שנים לאחר תחילת מרוץ ההתיישנות, ודי בכך לדחות את התביעה על הסף.

<u>המשך ההשתלשלות הדיונית</u>

45. ביום **12.2.26** התקיים דיון בבקשה. המבקש לא ביקש לחקור את המשיב, תוך שבא-כוחו ציין (ע' 12 ש' 12–13) כי הבקשה מבוססת על הנטען בכתב התביעה, ומשכך "לנו אין מה לחקור". המבקש נחקר על תצהירו בבקשה.

46. סיכומי המבקש בבקשה הוגשו ביום **19.2.26**. סיכומי המשיב הוגשו ביום **13.3.26**. סיכומי תשובה מטעם המבקש הוגשו ביום **15.3.26**. ומכאן – להכרעה בבקשה.

<u>דיון והכרעה</u>

47. סמכותו של בית המשפט לדחות תביעה, **בכל עת**, בשל קיומה של התיישנות, מעוגנת בתקנה 43 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "**התקנות**"). נוכח ההשלכות כבדות המשקל הנובעות כתוצאה מסילוק תביעה על הסף בטרם בירורה, הפעלת הסמכות תיעשה במקרים החריגים בהם ברור על יסוד הנטען בכתב התביעה כי בשום פנים ואופן התובע אינו יכול לזכות בסעד המבוקש. דברים אלו ביתר שאת נכונים מקום בו מדובר בדחיה על הסף ולא במחיקתה, משום מעשה בית הדין שדחיית התביעה יוצרת בפני התובע [<u>ראו</u>: ע"א 5634/05 **צוקית הכרמל פרוייקטים בע"מ נ' מיכה צח חברה לקבלנות כללית בע"מ**, פס' י"ב–י"ג (נבו 4.6.2007); רע"א 6938/19 **אילני נ' ברוך**, פס' 22 לפסק דינו של כב' השופט גרוסקופף (נבו 20.8.2020)].

48. הלכה היא כי "מקום בו מתבקשת דחיית התביעה על הסף מחמת התיישנות, נקודת המוצא היא שהעובדות הנטענות בכתב התביעה הן נכונות. כאשר הבירור העובדתי-ראייתי בתביעה גופה עשוי להשליך על אופן ההכרעה בסוגיית ההתיישנות, שאלת ההתיישנות לא תידון כטענת סף" [<u>ראו</u>: ע"א 2919/07 **מדינת ישראל – הוועדה לאנרגיה אטומית נ' גיא-ליפל**, פ"ד סד(2) 82, 110 (2010) (להלן: "**עניין הוועדה לאנרגיה אטומית**")].

49. בעניין **הוועדה לאנרגיה אטומית** (בעמ' 111) עמד בית המשפט העליון על הטעמים העומדים בבסיס ההתיישנות הדיונית. **הראשון**, טעם ראייתי הקשור בקושי ובהכבדה על הנתבע לשמור את ראיותיו ומסמכיו לאורך זמן, אשר מטבע הדברים הולכים ונעלמים עם הזמן, מה שעלול

[redacted]

לפגוע בהגנתו של הנתבע ולהקשות על בירור האמת העובדתית. **השני**, אינטרס הנתבע לוודאות בדבר זכויותיו וחובותיו בכל זמן נתון, כך שיתאפשר לו לכלכל את ענייניו מבלי להידרש להקצות ממשאביו "רזרבה כספית" שמא ייתבע בגין שנים עברו. **השלישי**, ההנחה היא כי תובע אשר "ישן על זכויותיו" תקופה ארוכה זנח, ויתר או מחל על תביעתו, ועם חלוף הזמן הולכת ומתבססת הציפיה של הנתבע כי לא ייתבע. **הרביעי**, מנקודת מבטה של המערכת המשפטית, ראוי להקדיש את משאבי השיפוט לעניינים שבהווה ולא לשחת זמנה על עניינים שאבד עליהם הכלח, וקציבת תקופת ההתיישנות מתמרצת תובעים שלא "לישון על זכויותיהם" ולהגיש את תביעתם ללא עיכוב. **החמישי**, להסדרי התיישנות השפעה החורגת מהצדדים הישירים להתדיינות, במיוחד על המדינה, על יצרנים, על ספקי שירותים ועל מבטחים. לדוגמה, הארכת תקופת ההתיישנות עשויה להשפיע על גובה הפרמיה בחוזי ביטוח ועל מחירי מצרכים ושירותים, ומכאן שלהסדרי ההתיישנות השפעה גם על רווחתם של פרטים רבים בחברה.

50. ברע"א 6552/20 **בנק דיסקונט נ' א. לוי השקעות ובניין בע"מ**, פס' 20–21 (נבו 2.12.2020) (להלן: "**עניין בנק דיסקונט**") נקבע כי יש להבחין בין ארבעה מצבים עיקריים שישמשו "קווים מנחים" להתמודדות עם השאלה בדבר עיתוי ההכרעה בשאלת ההתיישנות, כדלקמן:

א. המצב **הראשון** הוא מצב שבו בירור טענת ההתיישנות **אינו מצריך שום בירור עובדתי**, והנתבע מוכן להניח לשם הכרעה בטענת ההתיישנות שהעלה כי עובדות כתב התביעה נכונות. במצב זה רצוי לדון בטענת ההתיישנות בשלב המקדמי ובטרם הדיון בתביעה לגופה. אם נדרש בירור סוגיה משפטית לשם הכרעה בשאלת ההתיישנות, אף אם מדובר בסוגיה מורכבת, רצוי להכריע בה כבר בפתח ההליך.

ב. המצב **השני** הוא מצב בו נדרש **בירור עובדתי ייחודי** אשר אינו חופף את הבירור העובדתי של התביעה לגופה. במצב זה ככלל יש להעדיף את קיום הדיון כבר בשלב המקדמי ולהכריע בטענת ההתיישנות בטרם הדיון בתביעה לגופה.

ג. המצב **השלישי** הוא מצב בו נדרש בירור **עובדתי חופף באופן מלא או חלקי** לבירור שממילא יידרש במסגרת בירור התובענה לגופה. במצב של בירור חופף ידוע לבית המשפט עוד בשלב המקדמי כי לשם בירור שאלת ההתיישנות יהיה צורך בבחינת ראיות, אשר ממילא יהיה צורך בבחינתן גם בהמשך ההליך. במצב זה, קיימים אינטרסים נוגדים המצדיקים סטייה מברירת המחדל והימנעות מדיון בטענת התיישנות כטענה מקדמית, ואולם גם בהקשר זה ראוי לסייג ולהותיר שיקול דעת לבית המשפט הדן בתובענה לקבוע נסיבות בהן הבירור החופף הוא נקודתי או צר מאוד לעומת בירור התובענה כולה, כי אז יהיה זה יעיל יותר לדון בטענת ההתיישנות בכל זאת בשלב מקדמי, חרף החפיפה האמורה.

ד. המצב **הרביעי** הוא מצב בו הבירור העובדתי של התביעה לגופה **עשוי להקרין על בירור שאלת ההתיישנות**, אך אין וודאות בנדון. זהו מצב של **חפיפה פוטנציאלית**. בנסיבות של חפיפה פוטנציאלית בהן בית המשפט **מעריך** כי במהלך ניהול התביעה לגופה יתווספו

[redacted]

נתונים אשר ישליכו אף על שאלת ההתיישנות, ככלל יהיה זה ראוי לדחות את ההכרעה בטענת ההתיישנות לשלב בירור התביעה גופה.

51. כאמור, ההבחנה המוצעת בין ארבעת המצבים הטיפוסיים שהוצגה בעניין **בנק דיסקונט** הובאה כ"קווים מנחים", תוך שנקבע כי השיקול המנחה המרכזי ביחס לשאלת עיתוי ההכרעה בשאלת ההתיישנות הוא טיבו של הבירור העובדתי הנדרש לשם הכרעה בשאלת ההתיישנות, ככל שבירור שכזה אכן נדרש, "היינו – האם ועד כמה ניתן לתחמו לבירור סוגיית ההתיישנות במנותק מן הבירור העובדתי של התובענה לגופה. על שיקול זה להיות מיושם בשים לב לנסיבותיו הפרטניות של כל עניין ועניין ולאור תכליותיו של מוסד ההתיישנות" (עניין **בנק דיסקונט**, פס' 21).

52. בפסיקת בית המשפט העליון שניתנה לאחר עניין **בנק דיסקונט** הודגש כי סילוק תובענה על הסף ללא בירור עובדתי יתאפשר ככלל רק כאשר המחלוקת בין הצדדים היא **משפטית בעיקרה** [ראו: רע"א 1504/22 **מדינת ישראל משרד הבינוי והשיכון נ' אפרופים שיכון וייזום (1991) בע"מ**, פס' 10 (נבו 17.3.2022); רע"א 28363-05-25 **תדהר בניה בע"מ נ' כלל חברה לביטוח בע"מ**, פס' 11 (נבו 12.6.2025); רע"א 27145-03-25 **בראל א.ב. הנדסה ובנייה בע"מ נ' בשרה**, פס' 11 (נבו 18.8.2025); רע"א 70579-04-25 **כהן נ' לב**, פס' 13 (נבו 2.12.2025)].

53. המשיב טוען כי את הבירור העובדתי בדבר קיומם של יחסי נאמנות בינו ובין המבקש יש לערוך ולברר במסגרת הבירור העובדתי של התובענה לגופה ולא במסגרת דיון בטענת ההתיישנות בשלב המקדמי. **דין טענה זו להידחות. נקודת המוצא היא כי הנטען על ידי המשיב בכתב התביעה כמות שהוא – יוכח במלואו**, והמבקש בעניינו אף מוכן להניח לשם ההכרעה בטענת ההתיישנות שהעלה כי עובדות כתב התביעה נכונות. זאת ועוד. על מנת לבסס טענה בדבר צורך בבירור עובדתי לשם הכרעה בטענת ההתיישנות, לא די באמירות בעלמא או בהצגה מורכבת של הטענות בכתב התביעה או בתשובה לבקשת הסילוק, שאם לא כן, תובע יוכל תמיד "להדוף" את בירור טענת ההתיישנות בהליך מקדמי [ראו: ע"א 352/23 **עזבון עופר נ' רינות**, פס' 51 (נבו 14.10.2024); ת"א (מחוזי חי') 37227-09-22 **קסיס נ' מדינת ישראל – רשות קרקעי ישראל**, פס' 15 (נבו 17.8.2025)]. המשיב לא הצביע על כל מורכבות עובדתית הקיימת בטענות בכתב התביעה, וטענות אלו הועלו על ידו בעלמא, באופן שדי בכך כדי להורות על דחייתן. מכל מקום, כאמור, נקודת המוצא לצורך הכרעה בבקשה שלפניי היא כי עובדות כתב התביעה נכונות, ועל כן המחלוקת העומדת להכרעה לפניי היא **משפטית בעיקרה**.

54. **הנה כי כן, עניינו נופל בגדרי החלופה הראשונה שהוצגה בעניין בנק דיסקונט, ונמנה על אותם המקרים בהם יש מקום להכריע בטענת ההתיישנות בשלב המקדמי בו מצוי ההליך, וזאת עוד בטרם בירור התביעה לגופה, הואיל וההכרעה בשלב זה אינה מחייבת בירור עובדתי, והיא מבוססת על הנטען בכתב התביעה – טענות שהמבקש במסגרת הבקשה לסילוק על הסף מחמת ההתיישנות מוכן להניח כי אלו נכונות. כפועל יוצא כל שנותר הוא להכריע בשאלה**

[redacted]

משפטית שאינה מורכבת – על בסיס אותה הנחה של המסד העובדתי – שניתן ואף רצוי להכריע בה כבר בשלב זה בשים לב לתכליותיה של ההתיישנות הדיונית. כפי שיפורט להלן, בנסיבות העניין נמצא כי יש להורות על דחיית התובענה על הסף מחמת שזו התיישנה. ואנמק.

55. סעיף 5(1) לחוק ההתיישנות קובע כי התקופה שבה מתיישנת תביעה שלא הוגשה עליה תובענה, שאינה במקרקעין, היא 7 שנים. סעיף 6 לחוק ההתיישנות מורה כי תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדה עילת התביעה. המבחן באשר ליום שבו נולדה עילת התביעה הוא קיום "**כוח תביעה**" בידי התובע, דהיינו – קיום אפשרות ממשית מבחינת התובע להגיש תביעה ולזכות בסעד המבוקש. לעניין זה יפים הדברים שנקבעו בע"א 9413/03 **אלנקווה נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים**, פ"ד סב(4) 525, 551 (2008), שם צוין כי:

> "המבחן המקובל לבירור קיומה של "עילת תובענה" לצורך התיישנות מחייב, קודם לכל, את קיומם של המרכיבים הנדרשים לגיבוש העילה על פי הדין המהותי. **אולם לצורך ההתיישנות, עשוי מבחן זה לחייב קיומם של נתונים נוספים, אשר התקיימותם מהווה תנאי מוקדם ליכולתו של בעל הדין לפנות לערכאות, ולממש בפועל את זכות התביעה הנתונה בידו. שילוב מרכיבי התביעה הנדרשים לצורך גיבוש העילה בדין המהותי, ביחד עם אותם נתונים נוספים המכשירים את אפשרות פנייתו בפועל של התובע לבית המשפט, יוצרים את "כח התביעה" שבידו, אשר עם היווצרותו, מתחיל מניין ההתיישנות לפעול. "כח תביעה" כאמור, פירושו קיום אפשרות ממשית להגיש תביעה ולזכות בסעד המבוקש, באם יעמוד התובע בנטל ההוכחה העובדתי, ובנטל הביסוס המשפטי של תביעתו**." [ההדגשה הוספה].

ובהמשך, בעמ' 552:

> "יוצא, אפוא, כי אין די "בזכות תביעה מושגית" בידי התובע כתנאי לתחילת מירוץ ההתיישנות. **יש צורך בקיומו של כח תביעה, המצביע על בשלותה של זכות התביעה הנתונה לתובע לפנות לבית המשפט בתביעה משפטית ולזכות בסעד**" [ההדגשה הוספה].

56. ההליך שלפניי נפתח בחודש **נובמבר 2023**. על פי הנטען בכתב התביעה, סכום הכסף שהעביר המשיב למבקש הועבר על ידו **בשלהי שנת 2009**, וזאת בין אם נגדיר העברת סכום כסף זו כהשקעה כנטען על ידי המבקש, ובין אם כהעברת כספים בנאמנות, כפי טענת המשיב בכתב תביעתו (למשל בפס' 5 לכתב התביעה נטען כי המשיב "ראה [במבקש] נאמן שלו ועבורו").

57. כידוע, מניין תקופת ההתיישנות בתביעה נגד נאמן לא מתחילה כל עוד הנאמן לא כופר בנאמנות או מפר את חובת הנאמנות [ראו, מני רבים: ע"א 7231/10 **תלמוד תורה בית יהודה קרית אתא נ' עיריית קרית אתא** (נבו 17.10.2012) (להלן: "**עניין תלמוד תורה**"); ע"א 1533/08 **לחמן נ'**

[redacted]

עו"ד הררי (27.8.2012)]. לעניין השהיית ההתיישנות עקב אי גילוי הפרות הנאמן על ידי הנהנה, נקבע כי "אמת המידה לזהירות הסבירה הנדרשת לעניין גילוי העובדות המהוות את עילת התביעה נקבעת על יסוד הכלל **שבאין מידע סותר רשאי נהנה להניח כי הנאמן ממלא את חובתו**" [ראו: ע"א 3322/95 **גמזו נ' גושן**, פ"ד נ(4) 520, 526 (1997) (ההדגשה הוספה); רע"א 4705/22 **אליהו נ' ישראל-פור**, פס' 19 לפסק דינו של כב' השופט סולברג (כתוארו אז) (נבו 29.9.2022); ע"א 9143/18 **נחלת יהודה בע"מ נ' בודסקי**, פס' 8 (נבו 28.7.2020)].

58. חברי כב' השופט גונטובניק עמד על כך כי מוסד הנאמנות מצריך התחשבות מיוחדת בכל הנוגע לדיני ההתיישנות, ואולם זו רלוונטית בעיקר למצבים שבהם מתקיימת עדיין זיקה כזו או אחרת בין הנאמן ובין הנכס או זכויות הנהנה, כך שבמקרה כזה "הנהנה יכול להניח שענייני הנאמנות מתנהלים כשורה, או שקיימים בכלל יחסי נאמנות" [ראו: ת"א (מחוזי ת"א) 31544-04-18 **וינברג נ' סגל**, פס' 36 (נבו 31.8.2021); ערעור נדחה בהמלצת בית המשפט העליון בע"א 7783/21 **וינברג נ' סגל** (נבו 5.6.2023)].

59. היבט מרכזי המשפיע על תחילת מרוץ ההתיישנות הוא מצב ידיעתו של הנהנה, שכן כאמור ככלל הנהנה סומך על הנאמן כי ינהל את נכסיו בנאמנות, ואין בהחזקת הנאמן בנכס משום חזקה נוגדת. משכך, כל עוד לא נודע לנהנה על הפרת חובת הנאמנות או הכפירה בה, מרוץ תקופת ההתיישנות יושהה. כלל זה הוא יישום ספציפי של כלל הגילוי המאוחר הקבוע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות. לפיו "נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה". הנטל להוכיח קיומו של כלל "הגילוי המאוחר" שבסעיף 8 לחוק מוטל על הטוען לכך [ראו: עניין **הוועדה לאנרגיה אטומית**, עמ' 117].

60. באשר להשהיית מרוץ ההתיישנות ביחסי נאמן-נהנה נקבע כי מרוץ ההתיישנות מתחיל משעה שהנאמן מפר את חובתו כנאמן או כופר בנאמנות, או-אז ייפתח מרוץ תקופת ההתיישנות [ראו: עניין **תלמוד תורה**]. ככלל, סומך הנהנה על הנאמן כי ינהל את נכסיו בנאמנות, ואין החזקתו של הנאמן בנכס משום חזקה נוגדת. ממילא, במסגרת יחסי נאמנות, אין לצפות מהנהנה כי יחשוד בנאמן שהלה אינו מקיים אחר חובותיו, ועל כן כל עוד לא יודע הנהנה על הפרת חובת הנאמנות, או הכפירה בנאמנות, יושהה מרוץ תקופת ההתיישנות [עניין **תלמוד תורה**].

61. עוד נקבע כי המבחן **אינו** האם הנאמן הודיע לנהנה על אודות הפרת החיוב או על דבר כפירתו בנאמנותו, אלא האם הדבר **נודע לנהנה**. אין דרישה להודעה פוזיטיבית של הנהנה ודי בפעולות שבהן נראה כהתכחשות לנאמנות הקונסטרוקטיבית שהובאה לידיעת הנהנה המביאה לפתיחת מרוץ ההתיישנות. מקום בו קיימת ידיעה של הנהנה קשה להלום כי לא נראה בכך ידיעה המתחילה את מרוץ ההתיישנות אך מחמת שהנאמן לא הודיע לנהנה פוזיטיבית ובמפורש כי הוא מתכחש לנאמנות [ראו: עניין **תלמוד תורה**].

[redacted]

62. **מכאן שהשאלה שעלי לבחון במסגרת בקשה זו היא האם עלה בידו של המבקש – הנאמן לכאורה – להצביע על נקודת זמן בה היה ברשות המשיב מידע הסותר את החזקה לפיה הוא ממלא את חובתו מכוחה של אותה נאמנות או כי אינו כופר בה (ככל שתוכח כלל טענתו בדבר קיומה של נאמנות)**. לפיכך, יש לבחון אם אכן יש אחיזה בכתב התביעה לטענת המבקש שלפיה המשיב היה מודע במועד מוקדם יותר להפרות והעוולות אותן הוא מייחס כיום למבקש, הנאמן לכאורה. **על שאלה זו סבורני כי יש להשיב בחיוב**.

63. המשיב בעצמו טוען (בפס' 17 לתשובה לבקשה) כי התיישנות אינה חלה ביחסי נאמן ונהנה "אלא מן המועד בו מכחיש הנאמן את עצם קיומה של הנאמנות, כלפי הנהנה". לטענתו, שם, הכחשה זו קמה "רק לאחרונה", לפיה טען המבקש בכתב הגנתו כי "שילם" ו"החזיר" את הכספים לידי המשיב, ואף עצמו טען בדיון ליתרת חוב של 300,000 אירו. **לא מצאתי לקבל טענה זו**.

64. כך, גם אם אניח לטובת המשיב, כי האמור בכתב תביעתו נכון כמות שהוא, וכי המבקש אכן שימש כנאמן על כספים שהועברו לו מידי המשיב – הרי שהשתלשלות האירועים כפי שמתוארת בכתב התביעה, כי המשיב לכל הפחות "חשד" בכך כי המבקש כפר בנאמנות לכל המוקדם בסוף חודש **פברואר 2010**, ומשכך, זהו המועד שבו המבקש, כנאמן לכאורה, הפר את חובת הנאמנות ולמצער כפר בעצם קיומה. הדברים עולים מכך שאף לשיטת המשיב עצמו (בפס' 18–19 לכתב התביעה), בסוף חודש פברואר 2010, שעה ש"הרווחים המובטחים" לטענתו מכוחה של אותה נאמנות לא שולמו לו, הוא החל לדרוש מן המבקש את השבת הסכומים שהעביר לו ופעל בדרכים שונות לשם השבתם.

65. הדברים באים לידי ביטוי גם בהשתלשלות העניינים המתוארת בכתב התביעה בכל הנוגע לפגישה שנערכה לכאורה בין הצדדים בעיר אילת בחודש **אפריל 2010**, שם לפי הטענה המבקש התחייב להשיב למשיב את סכום הקרן בסך 2,600,000 אירו. השתלשלות עניינים נטענת זו התרחשה על רקע הטענה לפיה הרווחים המובטחים לא שולמו (וראו התכתובות מזמן אמת, החל מחודש מאי 2010, נספח 2 לבקשה, ובמיוחד עמ' 46 לנספחי הבקשה שם כתב המשיב בדוא"ל למבקש ביום **20.5.2010**: "שלח מיד או תן במזומן את הסכום [...] 1,684,000 יורו, כי אתה עומד ליצור מצב בלתי הפיך [...] אתה שקרן, גנב, נוכל – אבל זה לא יעבוד איתי. אתה לא תוכל להתחמק מהמציאות של ההרפתקה שלנו"; פס' 4–6 לסיכומי המבקש).

66. הנה כי כן, לכל הפחות ניתן לראות במועד זה, **בחודש מאי 2010, על פי שיטת המשיב עצמו**, כמועד שבו כפר המבקש בנאמנות ולמצער כמועד שבו הפר המבקש את חובותיו כלפי המשיב על פי הנאמנות, והדבר היה בידיעתו של המשיב אשר נקט פעולות כאלו ואחרות לשם הבטחת זכויותיו הנטענות. משכך, ניתן לראות במועד זה כמועד שבו נולדה עילת התביעה, קרי היום שבו היה בידי המשיב "כוח תביעה" – אפשרות ממשית להגשת התביעה. במילים אחרות, שעה שאין חולק לשיטתו של המשיב עצמו – כי הוא כנהנה – ידע כי יחסי הנאמנות הסתיימו שעה

[redacted]

שהכספים לא הוחזרו לו, ולמצער כי המבקש הפר את חובותיו כנאמן. בנסיבות אלו, אין סיבה שלא להתחיל במרוץ ההתיישנות, ביחס לעילות התביעה לכאורה של המשיב, הנהנה, כלפי המבקש, הנאמן.

67. חיזוק לכך מצוי בדבריו של המשיב עצמו בקדם המשפט הראשון שנערך לפניי. הדברים שנאמרו מפיו, **לאחר שהוזהר כחוק**, משקפים בצורה אותנטית וכנה, את האופן שבו ראה את השתלשלות הדברים בזמן אמת. כך, מעדותו של המשיב עלה כי המבקש הציע לו להשקיע בעסקי אנרגיה ותעודות פליטת פחמן סחירות (ע' 7 ש' 10–12 לפרוטוקול הדיון מיום **11.2.25**):

> "אמרתי לו מה זה הביזנס הוא אומר לי אני קניתי חב' שהיא בבורסה בלונדון בשביל 20 מיליון יורו. אוקיי. אז מה החברה הוא אומר אנחנו רוצים לעשות ביזנס בגז וחשמל, קונים חשמל וגז ויש רווח".

68. בהמשך העיד המשיב כי המבקש הבטיח לו כי אין חשש להפסד הקרן (ע' 7 ש' 20–26 לפרוטוקול הדיון מיום **11.2.25**):

> "הוא אמר אתה שם כסף ואתה שותף על הביזנס על הרווח, **<u>לא יכול להפסיד כסף.</u>** הוא לא הבטיח לקנות מניות אלא יותר. **<u>הוא אמר אני לא יכול להפסיד את הקרן, הקפיטל כי אנחנו סוגרים בחשבון בנק זה בשביל הבנק נותן לנו יותר. זה לא מניות. הביזנס שאנחנו עושים אנחנו רצינו לגנוב מע"מ של המדינה</u>**. זה האמת. אז לא יכול להפסיד. אין מה להפסיד. אתה מרוויח 20% כל מכה. סליחה שרציתי לגנוב. **<u>אז אני אומר לו אנחנו יכולים להפסיד קרן? הוא אומר לא. אנחנו יכולים לא להרוויח כסף? הוא אומר כן. יש אופציה אחת, אם המדינה מוריד מע"מ מהביזנס</u>**".

69. לפי עדות המשיב, מספר חודשים לאחר העברת הכספים למבקש, הבין כי **"יש בעיה"** (ע' 8 ש' 21–29 לפרוטוקול הדיון מיום **11.2.25**):

> "אני ברחוב הייתי **<u>בדצמבר 2009</u>** אמרתי תן לי את פסקל, אני מדבר איתו מה קורה, הכל טוב, סליחה פסקל אמרת לי עוד 3-4 שבועות מתחיל וכל הביזנס שנהיה עם הרבה כסף בכיס יהיה 3-4 חודשים הנה חודשיים ולא עשינו כלום. הוא אומר לי סטפן אני יכול לבקש בקשה, אתה יכול לתת לי חודשיים עוד? אמרתי לו אין בעיה פסקל כי הממשלה UK צריכה להביא סרבר כדי לעשות העברה. אמרתי אין בעיה כי אתה עובד הוא אומר הרבה פתקים לעשות הרבה סרבר, פתקים אני יודע לא שקרן. אני מדבר עם דן אחרי שלוש דקות. אני אומר לו אנחנו עכשיו באמצע של הים יש בעיה עם פסקל. בשבילי לא בעיה גדול כי הבן אדם לבן. **<u>התחלתי להבין שיש בעיה</u>**."

[redacted]

70. ובאשר להמשך ההתנהלות אל מול המבקש לאחר שהבין כי **"יש בעיה"**, העיד המשיב על הלחץ שהוא ואביו היו שרויים נוכח השתלשלות האירועים (ע' 9 ש' 23–33 לפרוטוקול הדיון מיום **11.2.25**):

> הוא אומר לי יש לי חדשות טובות סטפן אני עכשיו באילת עוד 10 ימים אני חוזר לתל אביב, המשרד שלו בתל אביב ישר מגיע לתל אביב נותן לך בחזרה את הקרן שלך. אמרתי לו יש ביזנס או לא, הוא אומר בטח יש ביזנס, הוא אמר אני שותף 13% אמרתי להתראות תודה. אני נוסע למיאמי לחופש, אחרי 10 ימים שבועיים הוא חוזר לת"א עם דן. **<u>מה נשמע דן, פסקל עשה העברה? לא. אני מדבר עם פסקל ודן אמר שלא עשית את העברה. הוא אמר תן לי מחר למה היום הגעתי, אחרי יום אחד אני עושה טלפון אמרתי מה נשמע שלחת את הכסף הוא עושה רעשים עם הפה. הוא אומר לי אין לי כסף. אין לי כסף. אני אומר לו מה אין לך כסף? אמרתי לו עשיתי לו לחץ אתה צריך להביא לי. הכסף שלי ואני עושה לו התעקשות אתה צריך צריך צריך</u>**. [...] **<u>אבא שלי היה בלחץ. היה לנו 5-6 חברים ששמו כסף. שאל אותי מה עושים, אמרתי לו לך לבית שלו לדבר איתו פנים מול פנים</u>**."

71. ובהמשך, **בדבר המועד בו הבין המשיב כי ההשקעה לא עלתה יפה – מאי 2010 – וכי במועד זה הבין המשיב כי המבקש "דפק אותי", "גנב אותי" ו"שיקר אותי" (כלשונו)** (ע' 10 ש' 6–14 לפרוטוקול הדיון מיום **11.2.25**):

> "ידעתי אני שהחב' שהוא קנה זה בירושלים ומשרד בלונדון אמרתי לאבא שלי לך למשרד בירושלים של החב' שאומר שקנה ב- 20 מיליון. אבא שלי מגיע, הוא רואה בן אדם קוראים לו דידיה אני לוקח טלפון ומדבר עם אבא שלי ודידיה, אומר לו סליחה אני בא בלי פגישה. אמרתי לו נתתי כסף לפסקל כי קנה את החב' שלך, הוא אומר לי מה אתה צוחק? הוא אומר בכלל לא. הוא קנה 7 אחוז בשביל 1.6 מיליון יורו. אמרתי לו מה אתה צוחק? הוא לא קנה 20 מיליון חברה? **<u>זה היה במאי 2010. הוא אומר סטפן אני לא מכיר אותך אני רואה שאתה לא צוחק, הוא לא קנה חצי עשר מיליון לא? 2.6 מיליון לא? אז הוא דפק אותי. הוא גנב אותי, שיקר אותי.</u>**
>
> **<u>בזמן שהייתי במשרד בירושלים הבנתי שהוא דפק אותי. גם להגיד יש התיישנות גם אם יש התיישנות הוא דפק אותי</u>** למה רצה כסף של אנשים? מה עשיתי לו?"

[redacted]

72. הנה כי כן, מדברי המשיב בעדותו עולה תמונה ברורה קוהרנטית, לפיה בחודש **מאי 2010**, עת ההשקעה לא צלחה כפי המצופה על ידו, הבין הוא כי קיים קושי בהשבת הכספים מהמבקש, אשר "דפק", "גנב" ו"שיקר" אותו (כלשונו), ועל כן החל להפעיל לחץ על המבקש לשם השבת הכספים.

73. משכך, גם אם אניח כטענת המשיב בכתב התביעה, כי אכן ראה במבקש כנאמן, הרי משהתחוורה לו התמונה כי המבקש, כנאמן, "גנב אותו" (כלשונו), בחודש **מאי 2010**, הרי שבמועד זה ניתן לראות כמועד שבו המבקש כנאמן הפר את חובת הנאמנות כלפיו. **החל ממועד זה, אפוא, יש למנות את מניין 7 השנים להתיישנותה של התביעה. המשמעות היא שהתביעה שלפניי התיישנה לכל המאוחר בחודש מאי 2017**.

בנסיבות אלו, אף אין כל ממש בטענת המשיב (בפס' 17 לתשובה לבקשה) כי "הכחשה זו קמה רק לאחרונה", עת הנתבע טען בכתב הגנתו כי שילם והחזיר את כל הכספים לידי המשיב, וכי בדיון קדם המשפט טען ליתרת חוב של 300,000 אירו, ודינה להידחות.

74. **טענה נוספת של המשיב היא הודאתו של המבקש לכאורה בקיום זכותו של המשיב לפי סעיף 9 לחוק ההתיישנות, באופן שיש בו לאפס את מרוץ ההתיישנות.** בכתב תביעתו טוען המשיב כי המבקש הודה בכתב ובעל פה, לא אחת, כי קיבל את הכספים לידו וכי קיימת יתרת כספים שלא הוחזרו למשיב. לעניין זה מפנה המשיב בכתב תביעתו לתכתובות שונות, לרבות לכאורה בין המבקש ועורך דינו, המתוארכות לשנים **2010–2011** (פס' 39–47 ונספחים ד–ו לכתב התביעה). על טענה זו חזר המשיב בתשובתו לבקשה (בפס' 1–3), ואולם בסיכומי המשיב בבקשה הטענה נטענה בכללות כאשר על פני הדברים זו נזנחה בעיקרה.

75. מכל מקום, גם אם אניח כי יש בטענה זו ממש, "הודאת המבקש" בקיום זכותו של המשיב "לאורך כל השנים", כטענת המשיב, מתוארכת על פי שיטת המשיב והמסמכים אותם הציג לכל היותר לשנת **2011** (נספחים ד–ה לכתב התביעה: פרוטוקולים ותרגומי מסמכים שונים מההליך הפלילי בצרפת משנת 2011; נספח ו לכתב התביעה: תרגום מסמכים הקשורים לדברי עורך דינו של המבקש במסגרת ההליך הפלילי בצרפת). כך שגם אם אכן מדובר בהודאה (ואין אני קובעת כך), הרי שמשמעות הדבר היא שהתביעה התיישנה **בשנת 2018**.

76. בהקשר זה לא מצאתי כי במכתב ב"כ המבקש לב"כ המשיב מיום **21.6.22** (עמ' 29 לנספחי כתב התביעה) קיימת הודאה של המבקש בזכותו של המשיב בכספים באופן שיש בו לאפס את מרוץ ההתיישנות לפי סעיף 9 לחוק ההתיישנות (כנטען בפס' 50 לכתב התביעה). כל שיש במכתב זה הוא דרישה לקבלת פירוט הדרישה, שכן מדובר בדרישה לקונית וחסרת פירוט למי ניתן הסכום, במסגרת איזו עסקה, מתי נטען הסכום ומה פירוט הסכומים שנטען כי שילמו, וכיוצא באלו.

77. לא זו בלבד, אלא שגם לא מצאתי ממש בטענה כי במסגרת כתב ההגנה שהגיש המבקש במסגרת ההליך לפניי קיימת הודאה בחוב כספי כלשהו כלפי המשיב, שכן לכל היותר טען המבקש בכתב הגנתו כי הסכומים שהועברו לידו מאת המשיב הם בגדר השקעה אשר על פי טיבה וטבעה

[redacted]

נושאת עמה סיכונים וסיכויים. כמובן שאין בכך כל הודאה בקיומו של חוב של המבקש כלפי המשיב. כך או כך, אם ניתן היה להצביע על הודאה כאמור (ואיני סבורה כן), ממילא המדובר בהודאה שיש עמה טיעון התיישנות לפי סעיף 9 לחוק ההתיישנות. גם בכך די בכך כדי לדחות את הטענה לאיפוס מרוץ ההתיישנות.

78. יוער כי בניגוד לטענת המשיב, במסגרת עדותו של המבקש לפניי לא הייתה הודאה בחוב כלפי המשיב, בסכום כלשהו או בכלל, אלא להפך [ראו למשל: פרוטוקול דיון מיום **12.2.2026**, ע' 5 ש' 11–13; ע' 9 ש' 20; ע' 12 ש' 37]. למעשה, המבקש לכל אורכו של ההליך לפניי הכחיש חזור ושנה את דבר קיומה של נאמנות, או דבר קיומו של חוב כלפי המשיב.

79. כך גם במסגרת הליך ההת"ט שנקט המבקש כנגד המשיב ביום **28.1.24** [ראו: ה"ט (שלום נתניה) 63730-01-24 (להלן: "**הליך ההטרדה המאיימת**")]. אשר במסגרת בקשה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת נטען שם על ידו כי "אינו חייב דבר וחצי דבר למשיב" (בפס' 5), כמו גם שטען להתיישנותה של התביעה שלפניי (בפס' 7). **נוכח כל האמור, דין הטענה לפי סעיף 9 לחוק ההתיישנות להידחות**.

80. **טענה נוספת של המשיב היא מניעות שחלה עליו לטענתו בשל ההליך הפלילי שהתקיים בצרפת, ואיסור שהוטל עליו ליצור קשר עם המבקש, אשר מנע ממנו לפתוח בהליך קודם לכן.** לפי הטענה, נוכח המניעות שהוחלה עליו, יש להשעות את מרוץ ההתיישנות לפי סעיף 14 לחוק ההתיישנות. **כפי שיובהר להלן, דין טענה זו להידחות על כל חלקיה**.

81. **ראשית**, באשר לטענה לפיה המשיב היה נתון במאסר בצרפת, באופן שהציב בפניו "קושי ממשי" לנהל את ההליך. לעניין זה מפנה המשיב לרע"א 2399/21 **פלוני נ' פלוני** (נבו 29.7.2021) (להלן: "**עניין פלוני**"). בעניין **פלוני** דובר בתביעה לפיצויים בגין **נזקי גוף**, על מאפייניה הייחודיים, אשר מקימים, ככלל, "קושי ממשי" אינהרנטי לנהלה כראוי כאשר תובע-ניזוק מצוי במאסר בחו"ל (בפס' 26–27).

> "ניהולה של כל תביעה אזרחית בשעה שהתובע או הנתבע מצויים במאסר בחו"ל, עשוי לעורר קשיים מקשיים שונים. ואולם, אני סבורה כי השאלה אם קשיים אלה עולים, ככלל, כדי אותו "קושי ממשי" המאפשר את השעיית מרוץ ההתיישנות מכוח סעיף 14 לחוק – היא שאלה קשה ומורכבת. גדר הספקות נובע, בין היתר, מן ההתפתחויות הטכנולוגיות והנורמטיביות המאפשרות כיום השתתפות בהליכים משפטיים ואף חקירת עדים מרחוק, למשל באמצעות היוועדות חזותית (וראו למשל: תקנה 72 לתקנות סדר הדין האזרחי; רע"א 7998/18 כהן נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, [פורסם בנבו] פסקאות 15-18 (5.3.2019) (להלן: עניין חברת החשמל); רע"א 4945/21 פלוני נ' פקיד שומה בעכו, [פורסם בנבו] פסקה 14 (18.7.2021)); באמצעות

[redacted]

שלוח (ראו: סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971; עניין חברת החשמל, בפסקה 16); וכיוצא באלה.

27. מכל מקום, אינני נדרשת להכריע בסוגיה זו בענייננו, שכן כאמור לעיל, התביעה הנדונה בבקשת רשות הערעור דנן היא תביעה לפיצויים בגין נזקי גוף. לדידי, וכפי שיבואר להלן, תביעה מעין זו היא בעלת מאפיינים ייחודיים אשר מקימים, ככלל, "קושי ממשי" אינהרנטי לנהלה כראוי כאשר התובע-הניזוק שוהה במאסר במדינה זרה, וזאת אף בשים לב להתפתחויות הטכנולוגיות המתוארות".

82. עניין **פלוני** שעסק בתביעה לפיצויים בגין **נזקי גוף**, שונה באופן יסודי מנסיבות התובענה שלפנייי, שהיא תביעה **כספית**. המשיב עצמו לא הצביע על כל קושי, כל שכן "קושי ממשי", בניהול התובענה שלפנייי ולמצער הגשתה בתוך תקופת ההתיישנות, באמצעות עורכי דינו. מאסרו של המשיב בצרפת, כשלעצמו, אינו עולה מניה וביה כדי "טעם ממשי" שיש בו לעצור את מרוץ ההתיישנות.

83. כך או כך, גם אם אניח שיש לקבל את טענת המשיב לפיה יש לעצור את מרוץ ההתיישנות לתקופת מאסרו בצרפת (ואיני סבורה כן), הרי שהמשיב עצמו טוען (בפס' 12 לתשובה לבקשה) כי בחודש **דצמבר 2018** הוא הועבר לבית האסורים, וכי סיים לרצות את עונשו בחודש **אוקטובר 2019**. המדובר בתקופת מאסר שלא עלתה על שנה אחת. הואיל ונמצא לעיל כי את מניין ההתיישנות יש למנות החל מחודש **מאי 2010**, הרי שממילא במועד שבו המשיב נכנס למאסר (**דצמבר 2018**) התביעה כבר התיישנה (עוד בחודש **מאי 2017**).

84. **שנית**, באשר לטענת המשיב כי החל משנת 2010 ועד חודש אוקטובר 2022 נאסר עליו ליצור קשר עם המבקש, שאם לא כן יופעל עליו מאסר המותנה, ולכן לשיטתו יש למנות את מניין ההתיישנות החל ממועד זה, הרי שלצורך ביסוס טענה זו צורף לתשובת המשיב תצהיר מטעם עו"ד צרפתי בשם ז'אן ז'יל הלימי, לפיו אסור היה למשיב ליצור קשר עם המבקש "בכל צורה שהיא" משנת 2010 ועד חודש ספטמבר 2022. גם כאן יצוין כי אין מדובר בחוות דעת משפטית לעניין הדין הזר הערוכה על פי דיני הראיות, אלא לכאורה כתצהיר שתורגם לשפה העברית.

85. ואולם, גם היה מדובר בחוות דעת משפטית לדין הזר (ולאו היא) ואף אם הייתי מקבלת את האמור בה כראיה – הרי שראיה זו אינה תומכת או מבססת את הטענה כי בתקופת האיסור האמורה תחת הדין הצרפתי, נאסר עליו לנקוט בהליך אזרחי או לפעול למיצוי זכויותיו ועילות תביעתו, ככל שעומדות לו, כלפי המבקש, בין אם בבתי המשפט בצרפת ובין אם מחוצה לה. הנטל להוכיח טענה המבוססת על הדין הזר הוא על הטוען לכך, שכן המדובר בעובדה הטעונה הוכחה. המשיב לא ביסס טענתו זו, ומשכך דינה להידחות.

86. **מכל מקום, הדבר אף אינו עולה בקנה אחד עם הכלל הנוהג בישראל, לפיה צו איסור יצירת קשר אינו שולל את זכות הגישה לערכאות, שכן הגשת תביעה אזרחית, גם אם היא נגד האדם**

[redacted]

שלגביו ניתן הצו, אינה נחשבת כהפרה של צו שכן מדובר במימוש זכות היסוד של הגישה לערכאות. כך למשל, צו למניעת הטרדה מאיימת נועד למניעת הטרדה או יצירת קשר בלתי רצוי, אך לא לשלילת הזכות למיצוי הליכים משפטיים בגין עילות תביעה קיימות. הדבר עולה אף בהחלטה שניתנה בסיום הליך ההטרדה המאיימת שהתנהל בין הצדדים, בדיון שהתקיים במעמד הצדדים ובאי כוחם מיום **7.2.24**, בה צוין (ע' 3 ש' 10): "מובן כי בהליכים משפטיים עוה"ד המייצגים יעמדו בקשר בעניינם של הצדדים".

87. **ולבסוף**, מצאתי לציין כי טענת המשיב בדבר האיסור פלילי שחל עליו תחת הדין הצרפתי לפנות למבקש אשר בעטיה יש להשהות את מרוץ ההתיישנות, היא **טענה עובדתית חלופית ולמצער הסותרת את טענתו בדבר קיומה של נאמנות** שנדונה לעיל, לפיה "הכחשת" הנאמן את הנאמנות קמה רק "לאחרונה" ו"כעת" (בכתב הגנת המבקש או בדיון קדם המשפט, ראו למשל פס' 16–19 לתשובה לבקשה), וכי ממועד זה יש למנות את תקופת ההתיישנות.

88. ודוק. אם "הכחשת" המבקש את הנאמנות או הפרת חובותיו על פיה, לכאורה, נודעו למשיב רק "לאחרונה", אזי אין כלל נפקות לאיסור יצירת הקשר עם המבקש שהוטל עליו בדין הפלילי הצרפתי, **שכן איסור זה עמד בתוקפו עד חודש אוקטובר 2022 ובתקופה זו ממילא לא נודעו למשיב (לשיטתו הוא)** העובדות לפיהן הנאמן, המבקש, מפר את חובותיו כלפיו או כופר בנאמנות – עובדות שנודעו לו לאחר הגשת התובענה שלפניי בחודש **נובמבר 2023**. הנה כי כן, ברי כי לפנינו טענות עובדתיות חלופיות ולמצער סותרות אשר אינן יכולות לדור בכפיפה אחת.

89. טענות עובדתיות סותרות בין אם באותו הליך ובין אם בהליכים שונים, מקימות השתק שיפוטי מלהעלותן [ראו: תקנה 27 לתקנות; דברי כב' השופט גרוניס (כתוארו אז) ברע"א 4224/04 **בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ**, פ"ד נט(6) 625, 633 (2005): "**הטענה בדבר השתק שיפוטי יכולה להתעורר מקום שבו אחד מבעלי־הדין מעלה טענות עובדתיות או משפטיות סותרות באותו הליך עצמו או בשני הליכים שונים (ניתן לראות באיסור על העלאת טענות עובדתיות חלופיות כנגד אותו בעל־דין בכתב־טענות אחד משום דוגמה של השתק שיפוטי**" (ההדגשה הוספה); עמ"ש (מחוזי ת"א) 42530-11-23 **עו"ד איל בר לב נ' א' ל'**, פס' ה(9) (נבו 24.4.2024); ישכר רוזן-צבי **ההליך האזרחי** 256 (2015): "*תפקיד ההשתק השיפוטי הוא למנוע מבעל דין "לשחק" בבתי המשפט כאילו היו מגרש המשחקים הפרטי שלו*"]. המקרה דנן מצדיק את החלת הכלל בדבר השתק שיפוטי נוכח גרסאותיו העובדתיות השונות של המשיב בגדרי ההליך דנן.

90. לא מצאתי כל ממש ביתר טענות המשיב, לרבות לא בהפנייתו הכללית ביותר להצעת חוק דיני ממונות, אשר ממילא אין מדובר בהצעת חוק שנתקבלה או בדין החל בענייננו – והן נדחות בזאת.

[redacted]

<u>סוף דבר</u>

91. מכל האמור לעיל התוצאה היא שדין התביעה להידחות מחמת התיישנותה.

92. בהינתן מידת ההשקעה שנדרשה למבקש לשם ניהול הגנתו במסגרת הליך זה, לרבות הגשת כתבי טענות, בקשות ביניים, התייצבות לדיון קדם משפט וכן לדיון הוכחות בגדרי בקשה זו, כמו גם הגשת סיכומים, ולאחר שעיינתי בראיות שצורפו לסיכומי תשובת המבקש לעניין הוצאותיו בהליך זה, מצאתי לקבוע כי המשיב יישא בהוצאות המבקש בסך **50,000 ש"ח**. הסכום יישא ריבית שקלית כחוק מהיום ועד מועד התשלום בפועל.

<u>המזכירות תדוור העתק ההחלטה לב"כ הצדדים ותסגור את התיק.</u>

ניתנה היום, א' ניסן תשפ"ו, 19 מרץ 2026, בהעדר הצדדים.

